

Vårt Dnr: E-20130306-1
Vår ref: Inger Svedmyr

Er referens: BFS 2011:13, HIN 3,
dnr: 1282-1263/2011

Boverket
att. Stina Jonfjärd
Box534
37123Karlskrona

**Yttrande över: ”Boverkets föreskrift BFS 201X:XX HIN Förslag till revidering”,
”Boverkets föreskrift HIN 3 Konsekvensutredning”**

Elöverkänsligas Riksförbund är en handikapporganisation som organiserar personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet.

Förbundet är medlem i Handikappförbunden som organiserar 39 handikappförbund.

Förbundet har för närvarande c:a 3000 medlemmar.

Enligt Miljöhälsorapporten 2009 från Socialstyrelsen är 3,2 % av den vuxna befolkningen elöverkänsliga. Det motsvarar över 300 000 personer. Cirka 0,4 % är svårt drabbade. Elöverkänslighet är en erkänd funktionsnedsättning och elöverkänsliga omfattas av ”Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken” antagen av riksdagen den 11 maj år 2000.

I FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som EU har antagit och Sverige ratificerat är det ”universellt utformade samhället” en central utgångspunkt.

Tyvärr har det okritiska anammandet av ny teknik, det vill säga utbyggnaden av trådlös teknik, medfört en kraftigt försämrad tillgänglighet i hela samhället för elöverkänsliga de senaste 15 åren. Detta har skett trots att varningssignalerna har hopat sig såväl i form av forskningsrapporter som de drabbades erfarenheter.

Den 31 maj 2011 tillkännagav WHO:s cancerforskningsorgan IARC att de beslutat att klassificera radiofrekventa elektromagnetiska fält, som de långt tidigare gjort med lågfrekventa magnetfält, såsom ”Class 2B carcinogen”, det vill säga som möjligen cancerframkallande, i samma grupp som DDT och bly¹.

1 Meddelande om IARC:s (International Agency for Research on Cancer) klassificering av radiofrekventa fält inklusive de som kommer ifrån moderna kommunikationsutrustning och mobiltelefoner som möjligen cancerframkallande, länk till IARC:s meddelande:
http://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2011/pdfs/pr208_E.pdf

Nedan anges våra synpunkter på dokumenten.

sida Underlag/referens med *kursiv* stil, våra kommentarer med rak stil

Kon- **8a §, AR**

sekvens- ”[...]

utredning
sid 12-13

Vidare föreslås ett tillägg om hörselslinga i receptioner. För personer med nedsatt hörsel som använder hörapparat innebär slinga en betydligt ökad grad av tillgänglighet och användbarhet. Sett i relation till åtgärdens enkelhet och låga kostnad bedöms denna åtgärd falla inom ramen för vad som kan vara ett enkelt avhjälpt hinder och därför särskilt kan nämnas i allmänt råd.

[...]”

Yttrande - Det är bra att hörselskadades krav tas upp i författningssamlingen.

Vi tillstyrker med nedanstående komplettering:

Teleslingor fungerar genom att avge relativt kraftiga magnetfält. Dessa magnetfält utgör ett stort problem för personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet. Hjälpmidlet för hörselskadade kan alltså utgöra ett hinder för elöverkänsliga.

Vi förslår att receptionsdiskar förses med en väl utmärkt strömbrytare, så att teleslingan enkelt kan stängas av eller sättas på, efter behov.

Magnetfälten påverkar även personalen som arbetar vid receptionsdisken, teleslingor bör därför normalt vara avstängda. En indikatorlampa (t ex en lysdiod) bör sättas upp, väl synligt, för att visa om slingan är aktiverad eller ej.

För teleslingor i samlingsalar förordar vi att slingan sektioneras så att en del av salen vid behov kan ha avstängd slinga.

Det är mycket bra att personer med nedsatt hörsel får förbättrad tillgänglighet i och med detta förslag, men om man inte gör det på rätt sätt medför införandet en motsvarande försämring i tillgänglighet för en ungefär lika stor grupp, nämligen elöverkänsliga personer. Denna åtgärd behöver därför kompletteras, dels med en tydlig skyltning att receptionen är försedd med hörslinga, dels med en knapp så att slingan kan aktiveras/deaktiveras beroende på besökarens/kundens/klientens behov.

Allmänna synpunkter

I Boverkets ”enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser” saknar vi helt åtgärder för att tillgängliggöra samhället för personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet.

Idag är det tyvärr så att det ständigt sätts upp nya hinder för elöverkänsliga. Ett exempel på detta är nya lås på allmänna toaletter som endast går att öppna med hjälp av en ”smartphone”, en apparat som elöverkänsliga inte kan ha eftersom den är en mikrovågssändare. Myntautomater däremot fungerar bra och är helt i linje med FN-konventionen om det universellt utformade samhället.

För Elöverkänsligas Riksförbund:

Per Segerbäck, Ordförande

Elöverkänsligas Riksförbund

Medlem i Handikappförbunden

Post- och Besöksadress
Blåsutvägen 53
121 36 JOHANNESHOV
Stockholm

Telefon
08-712 90 65

Fax
08-712 89 48

E-post
info@feb.se

Org.nr.
812400-9484

Plusgiro
67 84 45-8

Bankgiro
788-2970